

APOTEKSPORTRÆTTER I Danmark er der 521 apoteksenheder. De har det til fælles, at de udleverer og rådgiver om medicin. Men de er også meget forskellige. Farmaci besøger i denne tid en række forskellige apoteker og tegner derigennem et billede af en sektor med mange slags opgaver og udfordringer.

REPORTAGE

HOLSTEBRO LØVEAPOTEK, DOSISPAKKERI

Her banker hjerterne for dosispakket medicin

Dosispakket medicin har et stort uudnyttet potentiale. Det øger medicinsikkerheden, giver tryghed for borgere og pårørende og frigør ressourcer i en kommunal hjemmepleje. Det mener apoteker Birgitte Nørskov Pedersen og afdelingsleder på Holstebro Løveapoteks dosispakkeri farmakonom Jette Bøge Kirkegaard. I dette apoteksportræt besøger vi et apotek, der dosispakker medicin. Og spørger til, hvad der skal til for at flere borgere får gavn af ydelsen.

AF: TRINE GANER
FOTO: VITA KORSGAARD

REPORTAGE

HOLSTEBRO LØVEAPOTEK, DOSISPAKKERI

Bygningen ligger i et industri kvarter i udkanten af Holstebro. Den er grå og anonym, og selv den garvede taxa-chauffør må give op og sætte GPS'en til for at finde hen til adressen. Det er helt bevidst, at man udadtil holder lav profil på Holstebro Løveapoteks dosispakkeri. Der er ikke nogen grund til at skilte med, at der inde bag de grå mure befinder sig store mængder medicin.

Det forklarer Jette Bøge Kirkegaard, da hun tager imod Farmacis udsendte en formiddag i november. Hun er farmakonom og afdelingsleder på stedet, og det er hende, der har ansvar for produktionen af dosisruller til de 40 udleveringsapoteker, som er dosispakkeriets kunder.

At hendes hjerte banker for den dosispakke- de medicin, er man ikke i tvivl om, når hun viser rundt på den lille fabrik. Og det er da også svært ikke at blive fascineret af doseringsmaskinerne fyldt med rækker af små bokse med tabletter i alle former og farver, som doserer pillerne i små poser og derefter spytter lange bånd af dosisposer ud i den anden ende.

Kan lide ledelsesrollen

Jette Bøge Kirkegaard har været involveret i dosispakkeriet i de fleste af de 26 år, hun har arbejdet på Holstebro Løveapotek. De første

år foregik det i de tidligere produktionslokaler på apoteket inde i byen, indtil lokalerne i 2008 blev for trange. Nu er hun afdelingsleder – en funktion, som hun overtog fra Birgitte Nørskov Pedersen, da Birgitte blev apoteker på stedet for to år siden.

"Jeg kan godt lide ledelsesrollen og at have ansvar for, at en produktion kører som den skal. Og så synes jeg, at det personalemæssige er rigtig interessant, udfordrende og udviklende for mig. Det at få en gruppe til at fungere på den bedst mulige måde. At vi når vores mål, og at vi har det godt," siger Jette Bøge Kirkegaard.

Ud over arbejdet på dosispakkeriet har hun også vagter på apoteket inde i byen en dag om ugen – en vekselvirkning, som hun godt kan lide.

"Jeg trives godt med stadig at have fingeren på pulsen i forhold til kunderne på apoteket. På den måde holder jeg fast i min farmakonomfaglighed. I min afdelingslederrolle herude bruger jeg helt andre sider af mig selv," fortæller hun.

Systemer og struktur

Som farmakonom på et dosispakkeri skal man, ifølge Jette Bøge Kirkegaard, kunne lide systemer og struktur.

"Man skal helt klart være et ordensmenneske. Vi har stort fokus på 'line clearance', og vi har mange regler og systemer. Det skal man

Dosispakket medicin

Dosispakket medicin er medicin, som pakkes maskinelt i små poser, der hænger sammen i en dosisrulle. Indholdet i hver enkelt dosispose er den medicin, man skal tage på et bestemt tidspunkt – fx morgenmedicin, middagsmedicin og aftenmedicin. En dosisrulle indeholder medicin til 14 dage.

Dosispakket medicin er især relevant for borgere, der tager mange lægemidler.

Omkring 30.000 danskere p.t. får deres medicin leveret dosispakket af apoteket.

JETTE BØGE KIRKEGAARD

er farmakonom og har været ansat på Holstebro Løveapotek i 26 år – de sidste to som afdelingsleder på dosispakkeriet.

trives med,” siger Jette Bøge Kirkegaard.

Det handler i det store og hele om én ting her: at minimere fejl. Blandt andet tjekkes de færdigpakke dosisruller af en maskine, der gennemlyser alle rullens poser. Maskinen matcher selv det, som den registrerer i poserne, med informationerne fra bestillingen. Hvis noget ikke stemmer overens, udløses en alarm.

Alle dosisruller med alarm tjekkes manuelt af en farmakonom, hvorefter det afklares, om fejlen for eksempel skyldes, at to piller ligger oven på hinanden, eller om der reelt er for lidt, for meget eller forkert medicin i poserne.

De mange procedurer og tjek er med til at sikre, at der kun er fejl i 0,01 % af de ruller, der

sendes af sted. Kravet fra myndighederne er en fejlprocent på maksimalt 0,03 %.

Mange fordele

De få fejl er ikke den eneste fordel ved dosispakket medicin, hvis man spørger Jette Bøge Kirkegaard.

”Medicinsikkerheden er i top. Man er med til at sikre, at den enkelte får præcis den medicin, vedkommende skal have, hverken mere eller mindre, og på det rigtige tidspunkt,” siger Jette Bøge Kirkegaard.

Et eksempel på at systemet virker, var da naturlægemidlet HUSK i april sidste år måtte tilbagekaldes, efter at der blev fundet salmonellabakterier i flere batchnumre. Situati-

ALARM. Jette Bøge Kirkegaard efterser hver enkelt pose i de dosisruller, som har givet en alarm i det maskinelle tjek. Kvalitetssikring er en farmakonomopgave på dosispakkeriet.

REPORTAGE

HOLSTEBRO LØVEAPOTEK, DOSISPAKKERI

> onen var alvorlig: 19 mennesker blev indlagt og tre døde.

Da Holstebro Løveapoteks Dosispakkeri fik beskeden om tilbagetrækningen, kunne Jette Bøge Kirkegaard og hendes kollegaer straks identificere, hvem af de 6.300 borgere, som de leverer dosisruller til, som havde fået HUSK fra de pågældende batchnumre, og borgerne kunne kontaktes og informeres om, at HUSK-pillerne skulle kasseres.

Eksemplet viser en af de store fordele ved dosispakket medicin: fordi det pakkes og doseres maskinelt, og alt registreres digitalt, kan man spore den medicin, der er leveret til borgeren, helt ned på batchnummer.

Når man lytter til Jette, er det åbenbart, at dosisdispenseret medicin burde være langt mere udbredt, end det er.

"På apoteket er vi farmaceuter og farmakonomer, som er specialister i lægemiddelhåndtering. I en situation, hvor alle skriger efter varme hænder, er det jo oplagt at lade os bidrage til at frigøre ressourcer andre steder i systemet," siger hun.

På spørgsmålet om, hvor barriererne ligger, henviser hun til apoteker Birgitte Nørskov Pedersen.

"Den må Birgitte hellere tage," siger hun med et smil.

Vi takker for rundvisningen og tager ind til apoteket i Holstebro, hvor vi møder Birgitte Nørskov Pedersen. Hun er i bevægelse rundt på apoteket, snakker med de ansatte, svarer en telefon, inden hun lukker døren til dit kon-

tor og dumper ned i en stol. Hun har travlt.

Hæsblesende år

Og det har da også været et par hæsblesende år for hende, siden hun overtog Holstebro Løveapotek med dosispakkeri og en filial i 2019. Året efter blev bevillingen til byens andet apotek, Holstebro Svane Apotek, ledig. Den lagde hun billet ind på – og fik. Det hele toppede hun kort efter med åbningen af en ekstra filial i et center.

Med den ekspansionsiver kunne man måske tro, at Birgitte Nørskov Pedersen altid har haft drømmen om at blive apoteker. Men det er på ingen måde tilfældet.

"Det var det her apotek eller ikke noget. Jeg var taget til Australien med min mand nogle måneder før Lone (Lone Bolette Bøgh, den tidligere apoteker, red.) trådte tilbage. Jeg gik i tænkeboks og valgte at søge bevillingen. Det gjorde jeg i høj grad på grund af pakkeafdelingen, hvor jeg havde været afdelingsleder, inden jeg tog til Australien. Det er det, mit hjerte brænder for," siger Birgitte Nørskov Pedersen.

Lige nu er der dog brug for hende andre steder i den hastigt voksende koncern, og dosisafdelingen har hun derfor minimalt at gøre med nu. Det er "den sikre havn", som hun formulerer det. Den, hun ved, fungerer.

Det som altså var hendes primære motivation for at søge bevillingen, er hun i dag ikke særlig involveret i. Og hun savner det.

"Jeg elsker det nørdede omkring at få tingene til at spille i en produktionsvirksomhed,

5

argumenter for dosispakket medicin

- 1 Frigiver varme hænder**
Når maskinen doserer medicinen, kan hjemmesygeplejersken bruge sin tid hos borgeren på noget andet end at lægge medicin i doseringsæsker.
- 2 Øger compliance**
Som medicinbruger får man kun den medicin, man skal have på det tidspunkt, man skal have den. Det øger compliance og mindsker risikoen for, at man får enten for lidt eller for meget medicin.
- 3 Forebygger medicinfejl**
Det er maskinelt pakket, og der er derfor utroligt få fejl sammenlignet med manuelt doseret medicin.
- 4 Skaber tryghed**
Det skaber tryghed for borgeren og de pårørende. Man skal ikke tænke på, om der er recepter på serveren, substitution ved restordre mv.
- 5 Mindsker medicinspild ude hos borgeren**
Man får og betaler kun for den medicin, man skal bruge.

INTERNATIONAL MASKINPARK. Der er fem dosispakkemaskiner på Holstebro Løveapoteks dosispakkeafdeling. De er højt specialiserede og hentes hjem fra Japan. Maskinen, der kvalitetstjekker indholdet i dosisrullerne, er fra Holland. Afblistningsmaskinerne er fra England og medicinkassetterne produceres i Finland.

som sådan et dosispakkeri er. At få hele maskineriet til at køre, det er jeg vild med,” siger Birgitte Nørskov Pedersen.

Øger patientsikkerheden

Og så brænder hun for den dosispakkede medicin, fordi det øger patientsikkerheden og hjælper borgere, fortæller hun.

”Det motiverer mig, at vi kan hjælpe borgerne. Patientsikkerheden i, at man får den medicin, man skal have – hverken mere eller mindre,” siger Birgitte Nørskov Pedersen.

Hun ser et stort potentiale i, at dosispakket medicin kan aflaste i en presset kommunal sundheds- og plejesektor.

”Kommunerne står med akut mangel på både sygeplejersker og social- og sundheds-hjælpere. Lad os da udnytte, at vi har en teknologi her, som gør arbejdet. Det er sikkert og nemt. Og det sparer medarbejderressourcer,” siger Birgitte Nørskov Pedersen.

Men modstanden hos lægerne er, mener hun, en barriere for, at den dosispakkede medicin får en lang større udbredelse.

”Lægerne mangler motivation til at sætte deres patienter på dosispakket medicin. Det kræver en ekstra indsats i en travl hverdag i en lægepraksis, og mange læger har en mis-

forstået opfattelse af, at det er besværligt. Det er det slet ikke, men det kræver, at der er nogen hos lægen, der lige sætter sig ind i, hvordan det fungerer i deres system,” siger Birgitte Nørskov Pedersen.

Hun mener, at vejen går gennem politikerne i kommunen.

”Vi har en gennemprøvet løsning på et stort problem, som de skal løse i kommunerne. Vi skal bare blive bedre til at fortælle om det til dem, der træffer beslutningerne, siger Birgitte Nørskov Pedersen, der ikke forpasser en mulighed for at fortælle om dosispakket medicins fordele, hvor hun kommer frem.

At behandlerfarmaceuterne selv kan ordinere dosisdispenseret medicin med tilskud, er, ifølge Birgitte Nørskov Pedersen, ikke nogen løsning i sin nuværende form. Kravet om, at borgeren skal have været i stabil behandling i seks måneder, bliver et benspænd, oplever hun.

Der er altså nogle kampe, der skal kæmpes, hvis hjertebarnet skal nå bredere ud, erkender den travle apoteker. Hun ser dog optimistisk på fremtiden i forhold til, at flere borgere kan få gavn af den dosispakkede medicin, understreger hun, før hun tager afsked med Farmaci og suser videre. ●

FART PÅ. I 2019 overtog Birgitte Nørskov Pedersen Holstebro Løveapotek inklusiv dosispakkeriet, hvor hun forinden var afdelingsleder. I dag lidt over to år senere har hun to bevillinger og to filialer foruden dosispakkeriet.

Holstebro Løveapoteks dosispakkeri

Dosispakkeriet blev etableret af apoteker

Lone Bolette Bøgh i 2002.

De første år lå det under apoteket i gågaden. I 2008 flyttede produktionen ud i et industrikvarter i udkanten af Holstebro.

Der er 1.000 varenumre på lager. 400 af dem doseres fra maskinen, resten doseres i hånden.

Dosispakkeriet leverer dosisruller til 6.300 borgere via 40 udleveringsapoteker.

I alt 19 medarbejdere er tilknyttet apoteket. Af dem er otte farmakonomer, hvoraf de fleste også har vagter på apoteket. Resten af de ansatte er servicemedarbejdere, der har gennemgået en særlig oplæring.